

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Jvlii Fatii// Societatis Iesv// Liber// De
Morti-//ficatione No-//strarvm Passionvm,// Pravorvmqve
Affe-//ctvvm**

Fazio, Giulio

[S.l.], 1599

VIII. De renunciatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48673](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48673)

CAPVT VIII.

De quatuor exercitiis tamquam instrumentis Mortificationis, Renunciationis, Abnegationis, Resignationis, & Indifferentia, & primùm de Renunciatione.

SI quis in siluestri campo, vepribus & spinis obsito, viridarium domesticum plantare vellet; primò omnium spinas & vepres omnes euellere deberet: Ita plantaturus in anima sua hortum virtutum Christianarum, si nō inanem operam sumere velit, spinas & tribulos inordinatorum affectuum, passionumq; prius euellat necesse est. Et quemadmodum hac ipsa de causa in mutationibus naturalibus, generatio vnus est corruptio alterius; & in mutationibus moralib⁹, dispositio perficiens, supponit ordinariè remotionem suorum contrariorum: ita si

in generatione hominis spiritualis, quem semper carnalis hominis destructio præcedere debet; & ad ipsam hominis spiritualis perfectionem acquirendam, supponenda necessariò est, remotio imperfectionũ & impedimentorum, quæ illi perfectioni aduersantur.

Ad hunc itaq; finem, remouendi scilicet à nobis hæc impedimenta, quatuor exercitia tamquam instrumenta Mortificationis requiruntur; Renunciationis videlicet, Abnegationis, Resignationis & Indifferentiæ. Vt autem hæc materia plenius intelligatur, operæpretium esse existimauimus, de singulis in specie ac distinctè differere, atq; in medium adferre, quid de iis ex grauium auctorum sententia sentiendum sit. Et vt à Renunciatione incipiamus, dicemus primò, de duobus generibus Renunciationis. Secundò, quæ sit vera & præcisa Renunciatio, distincta ab aliis tribus, quas diximus,

E 5 exer-

exercitationibus. Tertio, demonstrabimus non sufficere, ut homo in principio suæ conuersionis hanc resignationem suscipiat, sed requiri ut toto vitæ suæ decursu constanter in illa perseueret.

Renunciatio igitur, vel, ut alij vocant, *Abrenunciatio* varias notiones habet apud auctores, qui de ipsa scribunt. Sæpe enim latissimè accipitur pro omnium rerum terrenarum perfecta abdicatione animi, cum absoluta dependētia in omnibus nostris actionib⁹ & desideriis à sola Dei voluntate, eorumq; , qui nos loco Dei gubernant. Hac significatione comprehendit Renunciatio sub se Abnegationē, Resignationē, & Indifferentiam, appellaturq; à Ioanne Cassiano & Climacho *Nuditas*, aliquando *Vacuitas*, aliquando *Peregrinatio*. Sæpius item Basilii, postquam multis verbis & circumstantiis descripsisset latè sumptam hanc Renunciationē, tandem concludit: *Quod sit tradu-*

S. Basil.
Reg. fusi-
us disp.
cap. 8.

ctio

Actio cordis humani ad conuersionem caelestem, ut dicere queamus. Nostra conuersatio in caelis est. Et postquam posuisset illa, quorum debet fieri Renunciatio, tandem addit, hominem verè dici posse, tunc demùm hanc fecisse Renunciationem, cum eò perueniret. Ut totus mundus ei crucifixus sit, & ipse mundo.

Cassianus quoque hanc Renun- Cass. lib.
 ciationem, Nihil aliud esse dicit, quàm 4. Instit.
crucis & Mortificationis indicium. Quam cap. 34.
 sententiam cum latius explicasset, sub persona Abbatis Pynuphij, tandem capite sequenti his verbis rem concludit: *Sicut ergo crucifixus quis, iam nõ pro animi sui motu, membra sua quoquam mouendi et conuertendi habet potestatem, ita & nos voluntates nostras ac desideria non secundum id, quod nobis suauis est ac delectat ad presens, sed secundum legem Domini, quò nos illa constrinxerit, applicare debemus. Hæc*
 E 6 ille.

Cass. col- ille. Idem Abbas alibi tres species
lat. 3. Renunciationis huius statuit, pri-
mamque dicit esse; *Qua corporaliter
vniuersas mundi diuitias, facultatesque
contemnimus. Secundam. Qua mo-
res, vitia, affectusque pristinos animi car-
nisque respuimus. Tertiam. Qua men-
tem nostram de presentibus vniuersis ac
visibilibus euocantes, futura tantummo-
do contemplamur.*

Climac. Climachus item tractans de hac
de castit. Renunciatione ita loquitur. *Abre-
grad. 15. renunciationem quidem doctissimi viri
pulchre definiunt. Aiunt quippe, il-
lam inimicitiam esse aduersus corpus, &
aduersus quandam concupiscentiam in-
exorabile bellum. Idem alibi eosdem
ferè gradus constituit Renunciatio-
nis, quos Cassianus supra, cum in-
quit: Nemo in caelestem thalamum co-
ronatus ingreditur, nisi qui primam &
secundam & tertiam Abrenunciatio-*

Clim. de
vacuita-
te affect.
grad. 2.

nem

nem impleuerit, vt scilicet primò abrenunciet rebus omnibus hominibus & parentibus. Secundò, voluntati propria.

Tertiò, inani gloria.

Sed relicta hac Renunciatione, quæ sua latitudine Abnegationem, Resignationem & Indifferetiam comprehendit, & tria hæc exercitamenta, de quorum singulis sancti viri distinctam faciunt mentionem, omnino confundit; agemus de altera Renunciatione speciali, quæ ab Abnegatione, Resignatione, & Indifferetia distinguitur, primòque loco ponitur tanquam ea à qua principium ducendum est, si quis ad Abnegationem, Resignationem & Indifferetiam peruenire velit, vt infra perspicuum erit.

Renunciatio ergo deriuatur à verbo *Renunciare*, quod propriè loquendo nihil aliud est, quàm nuncium rebus externis remittere. Hinc Renunciatio, vi suæ propriæ significa-

tionis, non se latius extendit, quàm ad abdicationem, & fugam bonorũ temporalium, qualia sunt diuitiæ, parentes, patria, honores & alia huiusmodi exteriora. Quare S. Basilii tractaturus in Regulis suis de Renunciatione, capiti aut regulæ illi ponit titulum huic significationi conformem in hunc modum; *De nuncio rebus huius vitæ remittendo*. Ex quo colligimus, quòd cum duplicia sint impedimenta nostræ perfectionis, alia interna, vt sunt, propriæ nostræ passiones & affectus inordinati: alia externa, vt parentes, amici, opes, patria, & similia; Renunciatio, vt hic sumitur, nos tantùm ab externis impedimentis rerum externarum liberet; ita vt talibus mundi inuolucris liberatus homo, nudus nudũ Christum sequatur. Ideirco B. Climachus describens hanc renunciationem, sub nomine Peregrinationis, sic ait: *Peregrinatio est omnium,*

quæ

que sunt in patria constantissima desertio, quibus à pietatis destinatione atque exercitatione impedimur. Cassianus item eadem de causa appellat eam corporalem & localem abrenunciationem. Et S. Basilius vult, omnimodam Renunciationem (de qua in principio huius capitisegimus) suã habere originem ab hac alienatione bonorum externorum. Huius commodi Renunciatio, inquit ille, initium sumit ab alienatione rerum externarum. Et Cassianus, de compunctioe cordis, inquit, procedit Abrenunciatio & contemptus omnium facultatum. Quapropter experientia constat primum effectum, quem diuina vocatio & cordis compunctio in homine efficit, esse nauseam quandam & horrorem omnium rerum terrenarum; Vnde postmodum nascitur Renunciatio & abdicatio earum, vt Cassianus significat, cum de timore Dei ait: Qui cum penetrauerit hominis mentem,

Climac. grad. 3. de peregrin. Cass. col. 3. cap. 7. S. Bas. regul. fus. disp. c. 8.

Cass. li. 4. Institut. cap. vlt.

Cass. li. 4. Institut. cap. 39.

tem, contemptum ei omnium rerum pa-
rit, obliuionem parentum, mundiꝝ ipsi-
us gignit horrorem.

Decipiuntur proinde & grauissi-
mè errant, qui putant hoc genus Re-
nunciationis, cùm sit tantum rerum
externarum, esse parui momenti,
cum tamen, vt multi sanctitate præ-
stantes viri, & præcipuè Cassianus,
affirmant, à priscis illis patribus, &
vitæ Religiosæ Magistris, tanti sem-
per fuerit æstimatum, vt non prius
aliquem in suum ordinem ascie-
rint, quàm absolutam fecisset Re-
nunciationem omnium bonorum
externorum, neque hac contenti,
summa insuper diligentia inquire-
bant, num de prioribus suis facul-
tatibus sibi vel minimum obulum
referuasset. Ita enim Cassianus: *Sū-*
ma diligentia perquiritur, num de pri-
stinis facultatibus suis, inherit ei vel v-
nus nummi contagio: Affertq; hęc ra-
tionem: Sciunt enim, inquit, eum sub

Cass. li. 4
de Instit.
cap. 39.

mona-

DE MORTIFICAT. 111

monasterij disciplina diuturnum esse non
posse, si in conscientia eius pecunie quan-
tulumcunque latuerit. Quod qui-
dem nemini mirum videri debet;
quemadmodum enim hedera, quæ
arbori adhæret, etsi illam ornare, &
à multis iniuriis tutari videatur, re
ipsa tamen eneruat, paulatimq; con-
sumit, attrahendo ad se magnâ par-
tem nutrimenti & succi, quæ illi ad
sui conseruationem, fructusq; pro-
ferendos erat necessaria; Ita quam-
diu homo terrena hæc possidet, licet
ipsi commodum aliquod allatura,
ac multa etiam incommoda propul-
satura videantur, detrimento tamē
sunt maximo: nam fieri non potest,
vt sine sollicitudine conseruentur,
quæ sollicitudo, deficiente, in homi-
ne Religioso, primo spiritus feruore;
crescit vt plurimum in animo illius,
adeò vt totam aut magnam partem
illius vigoris ad se rapiat, qui ad cō-
seruationem & fructificationem in
diuino seruitio erat necessarius.

Ex

Basil. reg.
fus. disp.
cap. 8.

Ex quo postea sequitur, vt successu temporis ipse vel omnino pereat in Religione, aut si in ea manet, fiat tanquam lignum aridum cum exigua, aut ferè nulla luce & gustu rerum diuinarum. Quia, vt benedicunt S. Basilius: *Quandocunque vel pecuniam, vel aliquid istiusmodi, quod ad fragiles & caducas diuitias pertinet, nobis reseruamus, necesse est in his mentem nostram, veluti in cœno quodam cõsepultam esse, & animo ad rerum diuinarum contemplationem aditum præcludi, eumq; ita iacere, vt de caelestibus ac promissis à Deo bonis, cogitare non possit.* Quod si ad acquirendam rerum naturalium cognitionem, Philosophi pleriq; iudicarunt hominem ab huiusmodi rerum temporalium tricis debere esse expeditum; ipsiq; Philosophi hac de causa vitam in summa egestate traduxerunt: quid seruo Dei faciendum erit, vt ad huius tam præstatis Philosophiæ cognitionem

nem perueniat, quæ in vera cognitione & imitatione Dei consistit? ad quam D. Paulus aspirans dicebat: *Philip. 3.*
Existimo omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam Iesu Christi.

Hæc est igitur illa Renunciatio, quam scriptura sacra nobis præsignificauit in Abrahamo Patriarcha, *Genes. 12.* quando ille, mandato Dei, egressus de terra & cognatione sua, & domo patris sui, venit in terram, quam Deus ipsi monstrauerat. Hanc nobis adumbravit Helisæus, cum ab Helia vocatus, relicta patria & parentibus, parique boum (nec enim aliud possidebat) maectato, *3. Reg. 19.* mox ipsum cepit sequi, eiq; ministrare. Eandem opere præstiterunt Apostoli, cum vnica Christi voce audita, continuo, relictis retibus, secuti sunt eum. Hoc ipsum consilium dedit *Matt. 19.* Saluator iuueni quærenti, quid sibi faciendum esset, vt saluus fieret; Præscripto enim prius documento de præ-

præceptorum obseruatione, subdi-
dit; *Si vis perfectus esse, vade & vende omnia, quæ habes, & da pauperibus, & veni, sequere me.* Deniq; Saluator ad discipulos suos nõ semel de hac Renunciacione verba fecit. Quin & hæc verba adiecit. *Sic ergo omnis ex vobis, qui non renunciat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus.* Et hic est primus gradus, quem facere debet, quicumq; seriõ Christum Dominum sequi in religioso statu cupit, vt expresse S. Basilius indicat, cum ait: *Monachum oportet cum primis nihil in vita, quod iuris sui propriũ sit, possidere.* Climachus item, cum vltimum caput sui libri ita concludit: *Initium est terrenorum omnium abrenunciatio; finis verõ charitatis, Deus.*

Basil. ser.
de cultu
piet. & vi-
tę Mona-
stic.
Clim. ca.
vlt. toti-
libri.

Illud autem obseruandum est nõ sufficere ad hoc, vt Religiosus finem sui status consequatur, exuere se semel tantum in principio conuersio-
nis,

nis
nu
fat
fio
nu
bo
m
Al
&
dic
tia
vit
Sc
cu
bo
lig
or
ta
fil
Ha
à
m

nis, omnibus istis bonis externis renunciatione prædicta, sed requiri ad satisfaciendum obligationi professionis, vt totâ vitâ persistat in hac renunciatione & fuga perpetua horû bonorum, vt clarè Cassianus affirmat, cum inductâ personâ Abbatis Abrahami ait: *Parum est renunciasse Monachum semel, id est, in primordio conuersionis suæ contempsisse præsentia, nisi iis quotidie renunciare persiste- rit.* Hocq; ab antiquis illis Patribus Scithi & Thebaidis tota vita tam accuratè fuisse obseruatum; vt ne verbo quidem, inquit, audeat quis dicere aliquid suum, magnumq; sit crimen, ex ore Monachi processisse; *Codicem meum, tabulas meas, tunicam meam.* Et S. Basilii in eandem sententiam dicit: *Hæc verba meum & tuum in vniuersum à fratribus vsurpari ratio vetat.*

Et certè maximæ infelicitatis, & miserię argumentum est, videre hominem,

Cassian.
collat. 24
cap. 2.

minem, qui semel omnibus bonis temporalibus Christi causâ nunciū remisit, quibusdam rebus leuiusculis adhærere, quæ quamuis parui sine momenti; magni tamen & irreparabilis damni causa esse solent, cum ea præsertim pace ac spiritus libertate priuēt, quæ ad veram solidamquæ deuotionem comparādā necessariò requiritur: *Non nisi ex multa*

Doroth. *ta amentia prouenit,* (inquit Doroth.

serm. 2. *theus) vt qui pretiosas ac magnas res reliquimus, ob minimas plurimum perturbemur. Vnde magnus ille Abbas*

Cas. li. 4. *uitium apud Cassianum, exclamans*

Institut. *dicit; Caue fili, ne quid aliquando eorum resumas, quæ renuncians abiiecisti,*

cap. 36. *& contra Domini interdictum, de agro Euangelicæ operationis reuersus, inueniaris tunica, quæ te spoliaueras, reuestiri.*

Clim. de *Nam, sicut Climacho teste: Nudus*

amarit. *Monachus mundi totius est Dominus,*

grad. 16. *ita terrenarum rerum affectibus reuesti-*

uestitus, sit suiipfius, earumq; rerum,
 quas ambit, seruus & mancipium vi-
 lissimum, & quod hinc sequitur, in-
 dignus nomine serui Dei.

Neque in eo sibi quiescendum
 putabant illi Religiosi, quod semel
 parentibus in seculo valedixissent;
 Sed & in Religione, sese ab eorum
 præsentia, quantum poterant, alie-
 nabát, ob damnum videlicet, quod
 ex illorum congressu familiari sibi
 impendere intelligebát. Hinc inter-
 rogatus Abrahá Abbas, num nimia
 parentum vicinitas Religiosis possit
 nocere; respondit; tunc iis minimè
 nocituram, cum eò vsque in Morti-
 ficatione processerint, quò Abbas
 Apollo peruenerat, de quo factum
 huiusmodi narratur. *Cùm ad eũ ger-
 manus suus intēpesta nocte venisset, im-
 plorans vt de monasterio suo paulisper e-
 gressus, ad euellendum bouem, quem cœ-
 no palustri eminus inharere flebiliter
 querebatur, ei esset auxilio, quia eum so-
 lus*

Cass. col-
lat. 24.
cap. 9.

lus nequaquã posset eruere; Abbas Apollo
pertinaciter obsecranti, cur, ait, iunior
fratrem nostrum, quem prateriens, pro-
piorem quã me habueras, non rogasti?

Erat autem minor frater mortuus
ante annos quatuordecim. Miratus
ille fratris responsum, & existimans
eum ex nimia abalienatione à rebus
huius vitæ, fratris sui demortui non
amplius recordari, ait: An nescis
fratrem nostrum ante annos quin-
decim obiisse? Cui Abbas: Ignoras
ergo me quoque ante annos viginti huius
mundo fuisse defunctum, nullaq; iam
posse, de huius Cella sepulchro, que ad
presentis vitæ statum pertinent, tibi cõ-
ferre solatia?

Quoniam ergo paucissimi repe-
riuntur Religiosi, qui ad hunc Mor-
tificationis statum & abalienationis
ab amore parentũ peruenerint, quæ
Abbas Apollo monstrauit; paucissi-
mis, aut, vt rectius dicã, nulli coha-
bita-

bita
turi
esse
bus
testi
Me
Vt q
iam
inqu
scere
pier
quit
fis n
peri
tres
cula
pro
pare
quit
qua
Dor
firm
de c
Qui
bita-

bitatio vel mora cū parentibus diu-
 turnior tuta fuit; id quod si necesse
 esset, multis eorum exemplis, qui-
 bus parentum cōiūctus malè cessit,
 testis oculatus confirmare possem.
 Meritò igitur Climachus monet: *Climac.*
Vt qui à seculo peregrinantur, mundum grad. 3.
iam nullatenus attingant. Solent enim, de pere-
inquit, diu sopita vitia facillimè reuiu-
scere. Idcirco Abbas Abraham sa-
 pienter iudicabat, parētum propin-
 quitatem esse communiter Religio-
 sis nondū omnino mundo mortuis,
 perniciosam. Hinc antiqui illi Pa-
 tres, omnis vitę Religiosę veluti spe-
 cula quædam clarissima, non modò
 pro virili curabant, ne ipsis adessent
 parentibus præsentes, sed nec eorum
 quidem recordabantur, nisi solūm
 quando ipsos iuxta charitatis regulā
 Domino cōmendabant. Cui rei cō-
 firmandę Cassianus exemplū narrat
 de quodam sui temporis Religioso; *Cass. lib.*
Qui, cū ei post annos quindecim, patris ac 5. Instit.
matris, cap. 32.

F *matris,*

matris, amicorumq; multorum, de provincia Pōti complures epistola delatae fuissent, accipiens grandem fasciculum litterarum, diuq; apud semetipsum voluit. Quantarū, inquit, cogitationum cauērit mihi harū lectio, qua me vel ad inauditū gaudiū, vel ad tristitias infructuosas impellent? quot diebus eorum recordatione qui scripserint, intentionem pectoris meae à proposita contemplatione reuocabunt. Post quantum temporis dirigenda est huiusmodi mentis concepta confusio, quantumq; labore rursus iste tranquillitatis reparandus est status, si semel animus litterarum per motus affectu, eorumq; recensendo sermones ac vultus, quos tanto tempore dereliquit, iterum eos reuisere, ipsisq; colubitare & animo ac mente caperit intueri? Quos profectò corporaliter deseruisse nil proderit, si corde eos incipiat intueri, ac memoriam, quam seculo huius renuncians quisque velut mortuus abdit

cauit

cavit, reuiuiscens eandem rursus admiserit. Hæc voluens in corde suo, non solum nullam resolvere epistolam definiuit, sed nec ipsum quidem fasciculum resignare; ne scilicet eorum, qui scripserant vel nomina recensendo, vel vultus recordando à spiritus sui intentione cessaret. Itaque, ut eum constrictum susceperat, igni tradidit comburendum. Ite, inquit, cogitationes patriæ, pariter concremami, ne me ulterius ad illa, quæ fugi, reuocare tentetis. Hæc ille.

Atque utinam huiusmodi occasionibus conuersandi cum parentibus, non experiremur, magno nostro damno, eadem hæc, aut grauiora etiam incommoda, quam quæ Religiosus ille sibi timebat. Nos tamen, nescio quo humano respectu ducti, dissimulamus hoc damnum nonnunquam toto vitæ nostræ spatio, semper in hoc errore versantes; imò verò, quod magis adhuc de-

Clim. de
peregrin.
grad. 3.
Bern. ser.
7. de cō-
uersione
ad foro-
rem.

Basil. in
Constit.
Monast.
cap. 20.

flendum est, nulla sæpe necessitate
compulsi, sub pietatis velo, cupimus
parentibus opitulari aut saltem
cum ipsis agere, ne aliqua eos afflic-
ciamus molestia; minimè inter-
perpendentes, quod dicit Climacus:
*Vtilius esse parentes moror
ficere, quàm Deum.* Bernardus
bis adhuc multo grauioribus, Scilicet
Dei, inquit, qui parentum suorum
*licitatem procurant, à Dei amore se sep-
rant.* Quæ cum ita sint, seriditate
dem in animum inducamus, ab
lorum nos consortio, quantum
ri potest, alienare, & omnem
iplos affectum exuere non aliter
que erga vita functos, vt S. Basiliscus
scribès ad Religiosos hortatur, ca-
ait; *A propinquis, amicis, parentibus
ue animi affectione nos tam longè op-
tet esse disunctos, quàm longè eos,
iam sunt vita defuncti à viuis videm
distare.*